

Predmet: Ilija Jurišić - Tuzlanska kolona

Poslovni broj predmeta: K.V. 05/07

Glavni pretres: 7.11.2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Božine Radovića

Svedok je 1992. godine bio načelnik hiruškog odeljenja Kliničkog centra [tzv. bolnica na Gradini] i dekan Medicinog fakulteta u Tuzli. Sredinom aprila te godine organizovao je sastanak sa predstavnicima civilne vlasti i predstavnicima JNA. Seća se da je sastanku pristustvovao predsednik opštine Selim Bešlagić. Sastanak je održan jer bolnica nije bila adekvatno premljena za slučaj da u gradu izbije neki incident i svedok je zahtevao da civilna vlast reši taj problem. Ipak, o pripremanju bilo kakvog konkretnog napada nije imao saznanja. Dana 15. maja 1992. rano je otišao na posao jer je trebalo da obavi nekoliko operacija. Oko 16:00 časova njegov prijatelj Boža Janičković došao je autom po njega u bolnicu jer su se dogovorili da zajedno ručaju. Na putu do njegove zgrade primetili su puno uniformisanih ljudi bosanske vojske. Video je i naoružane ljude na balkonima okolnih zgrada. Boža je stanovao na *Brčanoj malti* u zgradi televizije, u čijoj emisiji je svedok trebalo te večeri da gostuje zajedno sa direktorom televizije Mirkom Dušekom. Nakon ručka oko 18:30 časova otišao je do studija i dok je čekao da emisija počne sa prozora je posmatrao evakuisanje JNA iz kasarne. Najpre je izašla manja kolona i krenula prema Bijeljini a vrlo brzo krenula je i druga mnogo veća. U studiju je bio predsednik Izvršnog odbora SO Tuzla, ne seća se njegovog imena, koji je rekao da bi trebalo snimiti odlazak JNA iz grada jer je to istorijski trenutak i Tuzla se osamostaljuje. U tom trenutku se čuo jedan pucanj iz *Skojevske ulice* a zatim je krenula ogromna paljba, vozila su počela da gore i sa njih su eksplodirale mine. Sišao je ispred zgrade jer je hteo da ode u bolnicu misleći da će sigurno biti povređenih, ali su ga ljudi iz obezbeđenja vratili. Vratio se u stan prijatelja i do 21:00 čas posmatrao šta se dešava. Javii su mu da ga ispred zgrade čeka sanitetsko vozilo i da će ga prebaciti na kliniku. U bolnici je već bilo primljeno dosta ranjenika i do jutra je operisao. Na njegovom odeljenju je primljeno 27, 28 ranjenika i na odeljenju ortopedije je primljeno još desetak. Tretman svih ranjenika je bio izvanredan. Jednog pacijenta je otpustio nakon što se oporavio, ali je nakon toga dobio obaveštenje da vojnici ne smeju biti otpušteni iz bolnice jer je trebalo da budu razmeljeni.

Svedok poznaje optuženog, sretali su se na sastancima opštinske vlasti početkom devedesetih godina. Ipak, nije upoznat sa tim da li je učestvovao u ovom događaju. Iako u Odluci o ovlašćenju Operativnog štaba Prijedsedništva Skupštine općine Tuzla od 26.04.1992. pod rednim brojem 10. stoji njegovo ime sa naznakom da je pomoćnik za zdravstvena pitanja, svedok nikada nije video ovu odluku i nije mu poznato da je postavljen za pomoćnika u Operativnom štavu i nikada nije učestvovao u njegovom radu.

Saslušanje svedoka oštećenog Ozrenka Todorovića

Svedok je 14. maja 1992. godine mobilisan kao vozač rezervista sa zadatkom da iz kasarne u Tuzli preveze opremu jer se JNA povlačila iz grada. Tog dana je najpre mladu vojsku, redovne vojnike prevezao sa brda Kozlovac u Bijeljini a zatim se sledećeg dana oko podne vratio u Tuzlu. U kasarni se osećala napetost jer se sa brada Gradina, gde je bila bolnica, pucalo u pravcu kasarne. Jedna kolona vozila krenula je oko 15:00 časova ali je vraćena sa *Brčanske malte*. Oko 19:00 časova kolona od oko 400 vozila je ponovo krenula. On je vozio vojni kamion *dajc*. Dok je izlazio iz kruga kasarne začuo je pojedinačnu i rafalnu pucnjavu,

ali nije znao šta se dešava. Iskočio je iza kabine i legao pod kamion. Skrивao se 15 minuta i za to vreme je ranjen u koleno i petu. Uspeo je da pobegne u obližnu zgradu, gde su stanari prihvatili i smestili u podrum. Neki doktor ga je previo dok su ga neki naoružani ljudi razoružali. U toku noći je prebačen sanitetskim vozilom u bolnicu gde je proveo 26 dana. Nakon toga je bio u zatvoru i posle 37 dana je razmenjen.

Saslušanje svedoka oštećenog Zorana Todorovića

Svedok je u aprilu 1992. mobilisan kao rezervista i raspoređen u četu koja se nalazila na Ozrenu. Dana 13.05.1992. njegova četa je obeveštena da se kasarna u Tuzli iseljava i njega kao vozača upisali su u spisak vojnika koji će voziti opremu. Sledećeg dana su kamionima otišli u Tuzlu i na putu je primetio *ježeve* i mitraljeska gnezda bosanske vojske. Stigli su oko 11:00 časova i dobili zadatak da odu na brdo Kozlovac gde je bio magacin municije i da bataljon redovne vojske iz Pirota prevezu do Bijeljine. Sledećeg dana, 15. maja, vratili su se u kasarnu u Tuzli, napunili kamione koji su formirali kolonu i čekali da krenu. Vojska je čula da je put blokiran i da traju poregovori. Povremeno se čuo po neki pucanj sa Gradine i među vojskom se stvorila panika. Krenuli su oko 19:00 časova. On se nalazio na suvozačevom mestu u kamionu koji je vozio njegov brat Dragan Todorović. Kada su stigli na 50 metara od raskrsnice *Brčanska malta* počela je pucnjava. Ranjen je i onevestio se. Probudio se u bolnici. Rekli su mu da ga je spasao novčanik jer je metak pogodio u njega. Njegov brat je poginuo. Dok je boravio u bolnici i zatvoru dva puta su organizovane lažne razmene. Konačno je razmenjen 15.07.1992. godine.

Saslušanje svedoka oštećenog Milutina Sarafijanovića

Mobilisan je kao rezervista 14. maja 1992. godine da bi kao vozač učestvovao u iseljavanju kasarne u Tuzli. Prvo je prevezio mladu vojsku sa Kozlovca do Bijeljine. Sledećeg dana se vratio u kasarnu i napunio svoj kamion hranom. Trebalo je da kolona krene oko 14:00 časova, ali je dozvola za pokret dobijena tek oko 19:00 časova. Njegov kamion se nalazio u sredini kolone. Bio je vozač dok su pozadi sedela dva vojnika. Počela je pucnjava. Kamion ispred njega je stao, uspeo je da ga obidei nastavi da vozi. Kada je ranjen u ruku, butinu i koleno morao je da se zaustavi. Iskočio je iz kabine i legao ispod kamiona. Nakon pola sata pobegao je u jednu samoposlugu, gde su se skrivila još trojica vojnika. Previo je sam sebe i čekao da neko dođe po njih. U toku noći je došlo sanitetsko vozilo i prebačen je u bolnicu. Nisu ga previli niti su mu dali injekciju protiv trovanja jer su po rečima medicinske sestre injekcije bile davane samo bosanskim vojnicima. Nakon nekog vremena su ga oveli u SUP na ispitivanje, ali kako je krvario prevezen je u dom zdravlja. Previjen je i posle toga ga je jedan čovek odvezao do Sižja gde je bila srpska linija. Tu ga je neko sačekao i odvezao kući.

Saslušanje zaštićenog svedoka A

Svedok je u maju 1992. bio rezervni starešina 92. motorizovane brigade u kasarni *Husinska buna* u Tuzli. Tada su se u gradu počele primećivati razlike između tri naroda, osećala se napetost i ljudi su pričali o neprijateljstvima. JNA je obavestena da se u bolnici na Gradini nalaze bosanski vojnici i da posmatraju šta se dešava u kasarni. Počele su provokacije i pucnjava po isturenim stražarskim mestima. Dana 15. maja vođeni su pregovori između potpukovnika Mileta Dubajića i lokalnih vlasti o bezbednom napuštanju kasarne. Oko 18:00 časova vojnici su čuli da je dogovor postignut i da se formira kolona i krene Skojevskom ulicom. Plašili su se da se ne ponovi scenario iz Dobrovoljačke ulici u Sarajevu. U njegovom kamionu bilo je desetak vojnika. Video je naoružane ljude koji su se skrivali pored žardinjera

na ulici i na balkonima okolnih zgrada. Na čelu kolone su išli pregovarači i prvi deo kolone je uspeo da prođe, ali je kolona napadnuta po sredini. Začula se pucnjava ali nije znao šta se dešava. Na raskrsnici *Brčanska malta* video je neko oklopno vozilo i jedan policijski *golf* i iza njega policajca koji je pucao u pravcu kolone. Jedan vojnik u njegovom kamionu je pogođen u stomak jer kamion nije imao ciradu. Uzao je pušku i zapucao u pravcu dvojice koji su bili na balkonu. Pogođen je u ruku a zatim je njegov kamion pogođen iz ručnog raketnog bacača. Njegova uniforma se zapalila, iskočio je iz kamiona i pokušao da je ugasi valjanjem po zemlji i za to vreme jedan je pucao na njega. Pobegao je u obližnji frizerski salon i tu video ranjenog vojnika Blagoja Ljubojevića i još nekoliko nepoznatih. U toku noći su prebačeni u bolnicu. Smešten je na očno odelenje, gde su takođe bili smešteni protivnički vojnici. Maltretirali su ga ali ga je zaštitila glavna sestra. Nakon 25 dana prebačen je u zatvor. Nakon dve neuspešne razmene razmenjen je u julu 1992. godine. Od posledica ranjavanja izgubio je većinu prstiju na obe ruke.

Predlog Odbrane

Odbrana je iznela da Komisija za traženje nestalih, ranjenih i poginulih Republike Srpske ima spisak lica na kome se nalazi 11 imena koja se pominju i u optužnici. Za ta lica stoji da su živi ili da su stradali na drugačiji način nego što to optužnica navodi. Odbrana je predložila da se taj spisak pribavi i utvrdi šta se zaista destilo tim licima.

FOND ZA HUMANITARNO ODRABRANJE